

tržiški tekstilec

bombažna predilnica in tkalnica tržič

LETO XXI

APRIL 1980

ŠTEVILKA 4

VOLITVE DELAVSKIH SVETOV TOZD

Volilni odbor TOZD Predilnica

V četrtek, 17. aprila so bile v temeljnih organizacijah združenega dela volitve novih delavskih svetov. Na štirih voliščih so delavci izvolili svoje delegate, ki bodo v naslednjem mandatnem obdobju na tem samoupravnem organu posredovali stališča sredine, ki jih je izvolila ter jim s tem zaupala opravljanje odgovorne samoupravljalne naloge.

Udeležba na volitvah je bila po pričakovanjih dobra, volilne komisije in odbori so uspešno opravili svoje delo.

Rezultati volitev so naslednji:

TOZD Predilnica — volilo je 195 delavcev ali 87,84 %

Novoizvoljeni člani DS so:

	glasov
1. Petrovič Alojz	134
2. Mehič Sabid	121
3. Debeljak Breda	143
4. Dolen Kristina	101
5. Kotnik Marija	155
6. Mlakar Darko	153
7. Dežman Miha	149
8. Novak Zofka	146
9. Žabkar Ana	143
10. Vasilič Dušanka	136
11. Mali Silva	148
12. Slabe Marjan	134
13. Zupan Janez	121
14. Perko Vili	125

TOZD Tkalnica — volilo je 331 delavcev ali 89,46 %

Novoizvoljeni člani DS so:

	glasov
1. Gramc Stanka	267
2. Kališnik Tončka	165
3. Pogačar Joži	249
4. Rebolj Danica	229
5. Meglič Kristina	167
6. Bacanovič Kata	228
7. Ribnikar Tončka	232
8. Ropret Marjan	201
9. Majeršič Anton	200
10. Potočnik Ivana	234
11. Repinc Edi	257
12. Cotič Francka	209
13. Ropret Ciril	232

Volišče TOZD Tkalnica je bilo v prostorih vodstva temeljne organizacije

V TOZD Konfekcija je bila udeležba na volitvah najboljša

14. Košir Rezka	223	19. Čadež Slavko	269
15. Kralj Franc	212	20. Štelcer Boža	212

TOZD Oplemenitilnica — volilo je 77 delavcev ali 88,51 %
(Nadaljevanje na 2. strani)

OB PRAZNIKU DELA 1. MAJU
ISKRENO ČESTITAMO VSEM
SODELAVKAM IN SODELAVCEM

IZ ZBORA ZDRUŽENEGA DELA

Odgovori na delegatska vprašanja

Na 17. seji zbora združenega dela so delegati tovarne obtuve Peko Tržič pri obravnavi predloga odloka o proračunu občine Tržič za leto 1980 podali pomisleke o sorazmerno visoko planiranih sredstvih iz davka od intelektualnih storitev in od avtorskih pravic glede na to, da v Tržiču takih dejavnosti ni registriranih in glede na določila zveznega zakona, da smejo uporabniki družbenih sredstev porabiti za ta namen le 80 % porabljenih sredstev v letu 1979.

Odgovor:

Poudariti moramo, da je planiranje obsega posameznih vrst dohodkov izredno težko, saj osnove, od katerih se obračunavajo davki, niso tako konstantne, kot je to primer pri skupni porabi (družbenih dejavnostih). Zaradi tega ugotavljamo vsako leto dokajšen odstop realiziranih dohodkov od planiranih — te razlike potem upoštevamo pri vsakoletnem rebalansu občinskega proračuna.

Poleg tega smo ocenjevali obseg dohodkov še pred sprejetjem omenjenega zakona, tako da smo lahko upoštevali le določila zvezne in republiške resolucije, kakor tudi določil Dogovora o politiki razporejanja dohodka v letu 1980.

Glede na to, da zakon o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev vsebuje tudi nekatere izjeme (predvsem 4. čl.) in glede na sorazmerno majhen delež teh v skupnih prihodkih, pozneje nismo spreminjali projekcije. Prepričani smo, da bodo odstopanja tudi pri drugih virih, kar pa bi vse skupaj upoštevali pri rebalansu proračuna konec leta.

(Odgovor posredoval oddelek za družbeno planiranje in finance SO Tržič).

Na isti seji je delegacija TIKO Tržič postavila delegatsko vprašanje v zvezi z razdelitvijo sredstev za razvoj malega gospodarstva.

Odgovor:

Posredujemo vam odgovor na vprašanje, ki ga je postavila delegacija TIKO Tržič glede razprave o višini sredstev namenjenih za razvoj malega gospodarstva. Najprej moramo opozoriti, da sredstva za razvoj malega gospodarstva še niso razdeljena, saj še niso izdelani kriteriji za to delitev. Dogovarjanja o tej zadevi se bližajo končni fazi, saj bodo v desetih dneh izdelani kriteriji in pogoji za delitev teh sredstev. Pri tej izdelavi kriterijev bodo sodelovali med drugimi Gospodarska zbornica, Narodna banka in Temeljna banka Gorenjske. Sredstva bodo namenjena predvsem za nakup opreme iz uvoza v obliki dolarjev in mark. Sredstva bodo torej

razdeljena, ko bodo izdelani kriteriji in normativi za delitev sredstev za razvoj malega gospodarstva.

(Odgovor je pripravil oddelek za družbeno planiranje in finance SO Tržič).

Na vse pripombe in vprašanja, ki so jih imele delegacije pri obravnavi predloga resolucije o izvajanju družbenega plana občine Tržič za leto 1980 so bili odgovori in dodatne obrazložitve podane ustno na sami seji in so razvidne iz zapisnika seje zbora združenega dela. Zato jih v tem gradivu ne ponavljamo.

Na ostala vprašanja, postavljena na seji še nismo prejeli odgovorov, zato jih bodo delegacije, dobile z gradivom za eno od prihodnjih sej zborov.

IZ DELA ZSMS

O delu ZSMS v BPT bolj podrobno pišemo, čeprav osnovne organizacije in koordinacijski odbor tekoče realizirajo naloge, ki so si jih zastavile s programom dela. V zadnjem času so imeli v obravnavi nekatere pomembne dokumente med katerimi velja omeniti razpravo o Pravilniku o pogojih in merilih za dodeljevanje najemnih stanovanj, zgrajenih s sredstvi Odbora za družbeno pomoč pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Tržič, (solidarnostna stanovanja) ter predlog Družbenega dogovora o izvajanju kadrovske politike v občini Tržič.

Žal, udeležba v teh razpravah glede na pomembnost obeh obravnavanih gradiv ni bila najboljša, to pa kaže, da se mnogi niti ne zavedajo, da je tako stanovanjska problematika (solidarnostna) kot kadrovska politika še kako pomembna predvsem za mlade delavce.

Sicer pa je velik del aktivnosti osnovnih organizacij usmerjen v priprave na programskovolilne konference, na katerih bodo ocenili opravljeno delo, sprejeli načrt dela za naslednje mandatno obdobje ter izvolili nova vodstva OO ZSMS in nov koordinacijski odbor. V teku je evidentiranje možnih kandidatov, takih, ki bodo pripravljeno aktivno delati v organizaciji.

Priprave na praznovanje meseca mladosti so trenutno ena od nalog kateri posvečajo mladinci veliko pozornosti. V petek, 25. aprila je bil v Tržiču sprejem Titove štafete, ki je šla tudi skozi BPT. Naši mladinci so sprejeli štafeto od mladincev Peka pri spodnji vratarnici ter jo ponesli skozi našo delovno organizacijo na prireditveni prostor pred paviljonom NOB, kjer je bila priložnostna svečanost.

Med aktivnostmi v zadnjem času ne gre prezreti zelo uspešno delovno akcijo v našem letovišču v Materadi pri Poreču. Na predlog splošnega oddelka je odšla v Poreč skupina 16 mladit, ki je imela nalogo odpraviti posledice spomladanskega neurja ob katerem je morje naplavilo velike količine nesnage do upravne zgradbe in med počitniške hišice ter razdejalo kamnite ograde ob obali. Med številnimi prijavitelji so bili izbrani tisti, ki so imeli prosto soboto ali so kako drugače uredili svoj izostanek z dela. V tej trodnevni res delovni akciji so mladi pokazali, da so sposobni temeljito in kvalitetno opraviti sprejete naloge. To potrjuje v celoti izpolnjen delovni načrt te akcije, saj so »brigadirji« očistili letovišče ter uredili kamnito ogrado, poleg tega pa opravili določena dela tudi pri pomolu. Ves čas akcije je bilo opaziti veliko zavzetosti in delovne vneme pri vseh udeležencih, tako da tudi problemov ni bilo.

Doslej je bilo govora le o pozitivnih zadevah pri delu ZSMS, toda prav je, da nekaj besed namenimo tudi problematiki, ki se pojavlja pri realizaciji sprejetega programa. Pri tem gre predvsem za staro pomanjkljivost, to je nezainteresiranost mladih. Se vedno leži vse breme dela in aktivnosti na rameh vodstva posameznih osnovnih organizacij in koordinacijskega odbora, medtem ko velika večina ostalih stoji ob strani. Pohvaliti velja nekatere mlade delavce iz drugih republik, ki so se uspešno vključili v delo mladinske organizacije in kažejo resničen interes do dela. Če bi jih ostali mladinci posnemali, bi bilo delo v vseh organizacijah ZSMS precej bolj uspešno.

J. F.

Volitve delavskih svetov TOZD

(Nadaljevanje s 1. strani)

Novoizvoljeni člani DS so:

	glasov
1. Jolič Aleksa	46
2. Pretnar Božo	56
3. Strith Marija	53
4. Komadina Zdravko	57
5. Avsenek Slavka	64
6. Vidic Helena	61
7. Florjanič Franc	65
8. Žargaj Vlasta	55
9. Kozina Ana	50
10. Meglič Zdenka	43

TOZD Konfekcija

Volitve so potekale na dveh voliščih in sicer v matični temeljni organizaciji in v dislociranem obratu v Loškem po-

toku. Na obeh voliščih je glasovalo 191 volilnih upravičencev ali 91,39 %, v DS pa so bili izvoljeni naslednji:

	glasov
1. Dolžan Kristina	153
2. Meglič Elza	144
3. Bohinc Angelca	150
4. Gros Francka	153
5. Česen Angelca	144
6. Godejša Milena	153
7. Žakelj Ana	124
8. Janc Francka	156
9. Bizjak Aleksandra	148
10. Knežević Bojana	121
11. Jereb Milena	153
12. Debeljak Pavla	146
13. Slavec Marija	120
14. Žnidaršič Magda	109

Člani volilnega odbora TOZD Oplemenitilnica so svoje delo opravili že ob 17. uri

NEZAVAROVANJE

NE POMENI VARČEVANJA

V mesecu marcu smo z ustreznimi spremembami zavarovalnih polic pri Zavarovalni skupnosti Triglav v Kranju nekoliko spremenili zavarovanje delavcev naše delovne organizacije. Najbolj občutna sprememba je bila sicer zvišanje zavarovalne premije iz 18,— din na 30,— din; razlogi so pač v splošnem višanju življenjskih stroškov, poleg tega pa z novo polico lahko uveljavljamo tudi zavarovanje v primeru smrti zaradi boleznih oziroma naravnih smrti. Spremembe so tudi na dveh dodatnih zavarovalnih policah: prejšnja premija (30,— din) je sedaj porasla na 40,— din, premija po drugi polici (22,— din) pa na 30,— din.

Zakaj spremembe?

Dejstvo je, da je BPT Tržič praktično edina delovna organizacija na Gorenjskem, ki omogoča, da se delavci kolektivno lahko zavarujemo kar po treh zavarovalnih policah. Katero od zavarovanj kdo plačuje, je seveda njegova lastna odločitev — vsekakor pa je treba zapisati, da se 13 zaposlenih ni želelo zavarovati niti po osnovni polici kolektivnega zavarovanja s premijo 30,— din. Resnično se ob tem zastavlja vprašanje: je takšna oblika varčevanja treh starih tisočakov ob stalni možnosti nezgode doma ali pri delu smotrna? Nedvomno se pri zavarovanju lastnega zdravja, delovne zmoglosti in ustvarjalnosti ne da varčevati.

No, temu nič kaj razveseljivemu podatku ob rob lahko zapišemo to, da je več kot štiristo delavcev BPT zavarovanih po dodatni polici s premijo 40,— din ter več kot štiri sto tudi po polici nezgodnega zavarovanja z dodatno premijo 30,— din. Skupaj 270 zaposlenih se je odločilo za zavarovanje po treh zavarovalnih policah in nedvomno v primeru kakršnekoli nezgode nikomur ne bo žal, če mesečno združuje v Zavarovalni skupnosti Triglav 100,— din.

Kako pa je s plačevanjem premije?

Kot vselej, se tudi pri preureditvi zavarovanja zatika pri denarju. Spremembe zavarovanja je bilo ogromno, veliko se nas je odločilo za novo zavarovanje, nekateri so svojo odločitev izpred dveh let spremenili itd. Zato obračunske pisarne in druge strokovne službe za mesec marec enostavno niso zmogle upoštevati vseh sprememb. Pri osebnem dohodku za april smo zatorej vsi zaposleni pla-

čevali novo osnovno kolektivno zavarovanje po 30,— din. Nadalje so vsi, ki so bili že prej zavarovani po dodatnih policah, plačevali višje premije. Vsi, ki pa so se zavarovali po novem, bodo morali zvišane premije za dva meseca skupaj plačati pri osebnem dohodku za april. Gretorej za poračun zavarovalne premije, kajti naše novo zavarovanje velja že od 15. marca naprej. Odtlej na primer velja, da znaša dnevna odškodnina za bolezenski izostanek zaradi nezgode doma ali v službi nekaj več kot 40,— din, višji so zneski za invalidnost in druge zahteve, od tedaj pa tudi velja nova preureditev in poenostavitev nevarnostnih razredov, o čemer je bilo precej zapisanega na listih, priloženih osebnim dohodkom v februarju.

Tudi napake so mogoče

Za novo zavarovanje je vsak delavec prejel pristopno izjavo, se opredelil za ustrežno zavarovalno polico, podpisal izjavo ter z njo pristopil. Žal je bilo precej izjav nečitljivih, nekaj podpisov je bilo nemogoče dešifrirati itd. Poleg tega je marsikdo pozabil napisati vsaj TOZD, v katerem dela in tako se je zgodilo, da ob dveh ali več enakih imenih zaposlenih v BPT — kar ni tako redek pojav — ni bilo mogoče ugotoviti, kdo in kako se želi zavarovati.

Prav zato bo ob obračunu zavarovalne premije na obračunskem listu marsikomu upravičeno zavrela kri. Pripominjamo, da pri najboljših močeh nikoli ni mogoče povsem izključiti napak in zatorej naprošamo vse, ki se ne boste strinjali ali ne boste soglašali z novim zavarovanjem, da se oglasi- te v pravnem oddelku BPT, kjer bomo zadevo rešili v korist vsakega posameznika.

Povedati je treba še to, da je BPT med redkimi delovnimi organizacijami, kjer strokovne službe — v našem primeru pravni oddelek izdelajo vso potrebno dokumentacijo za uveljavljanje zavarovalnine. V BPT nadalje vse formularje za uveljavljanje zavarovalnine, ki se tičejo boleznih in invalidnosti, lahko dobimo v obratni ambulanti in tako ob nezgodnem slučaju lahko s pomočjo strokovnih služb delavci BPT privarčujemo marsikak korak ob uveljavljanju odškodnin. To pa ni nepomembno, saj je pot po uradih in nepotrebno čakanje velikokrat utrujajoče — če pa vse te zadeve uredimo že v delovni organizaciji, je trud nepotreben.

Nekaj številok

Za vse tiste nejeverneže, ki menijo, da zavarovanje pomeni le nepotrebno pobiranje denarja, naj omenimo, da mesečno v naši delovni organizaciji uveljavljamo 15, velikokrat pa čez 20 odškodninskih zahtevkov. Njihova povprečna višina je

okrog 1500,— din pa tudi več. Zavarovanje je torej izredno pomembna oblika združevanja sredstev na podlagi solidarnosti in vzajemnosti, saj tudi z zavarovanjem varčujemo zdravi danes, da bi nam bilo lažje jutri, ko nas bo nezgoda potisnila v bolezni.

M. V.

IZ DELA DELEGACIJ

Na kratko je dejavnost delegacij v TOZD in delovni skupnosti naše delovne organizacije mogoče oceniti z naslednjim: delegatska aktivnost v polnem zamahu.

Pomladanski čas je kot običajno v delegatskem sistemu zelo razgiban, kajti interesne skupnosti ocenjujejo delo za preteklo obdobje ter sprejemajo delo za prihodnje. V letošnji delegatski aktivnosti poleg tega beležimo še napore na vseh področjih za izvajanje varčevalnih ukrepov ter hkrati za začrtanje dela na področju interesnih skupnosti za naslednje srednjeročno obdobje.

In kaj so delale naše delegacije v aprilu? Kar dvakrat se je sestala združena posebna delegacija za interesne skupnosti zdravstvenega varstva, socialnega skrbstva, invalidsko pokojninskega zavarovanja ter stanovanjskega gospodarstva. Na prvi seji — mimogrede, bila je seja, ki je zelo razvnela delegate iz TOZD — smo razpravljali o gradivu za sejo zdravstvene skupnosti. Problemi varčevalnih ukrepov v zdravstvu, slabega dela ter neizkoriščenih notranjih rezerv v zdravstvu so sprožili široko razpravo, nastal je kar dolg spisak delegatskih pripomb in stališč naše delegacije, a na žalost se je ob glasovanju v skupščini pokazalo, da so delegacije KS Bistrica, tovarne Peko ter naša bile preglasovane.

Prav zato bomo vsi zdravstveni zavarovanci v prihodnje ob plačevanju zdravstvenih storitev soočeni z bistveno višjimi prispevki — na primer 50,— din za prvi pregled pri zdravniku, 120,— din za prevoz z rešilnim avtomobilom, 80,— din za pregled pri specialistu, 120,— din za obisk zdravnika na domu itd. Naša delegacija je v skupščini zdravstvene skupnosti izpostavila tudi vprašanje nabave nujno potrebnih zdravil v tujini, če jih pri nas ni mogoče kupiti, nadalje kopico neizkoriščenih notranjih rezerv v zdravstvu, med drugim registraturno uredi za delovni čas itd.

Druga seja delegacije je bila namenjena obravnavi gradiva

za samoupravno stanovanjsko skupnost. V središču pozornosti delegatov je bil novi pravilnik o dodeljevanju solidarnostnih stanovanj, pravilnik o višini subvencij stanarine in druge zadeve. Izpostavljenih je bilo nekaj vprašanj, ki smo jih kot delegatske pripombe predložili na skupščini.

V aprilu se je sestala tudi konferenca delegacij za zbor združenega dela skupščine občine Tržič. Obravnavala je gradivo, katerega izveček je pred vsakim zasedanjem skupščine objavljen v časopisu »Glas«. Tudi tokratna seja naše konference delegacij je dokazala dobro delo in vrsto pripomb ter vprašanj; res pa je tudi, da je še veliko vprašanj, ki žulijo delavce v naši delovni organizaciji in ki bi jih bilo potrebno izpostaviti kot delegatska vprašanja, a žal do konference delegacij ter do posameznih delegatov ta vprašanja ne pridejo. Zato bo v eni od prihodnjih številok »Tekstilca« ponovno objavljen seznam naših sodelavcev, katerim smo v letu 1978 zaupali delegatske dolžnosti, da bomo sestavo delegacij poznali bolje ter znali poiskati delegatske poti za reševanje ključnih vprašanj našega dela in življenja.

V aprilu je zasedala tudi konferenca združenih posebnih delegacij za telesno kulturo in kulturno skupnost. Pregledala je gradivo za sejo kulturne skupnosti ter ga potrdila z nekaj pripombami — med njimi izstopa to, da bo letos v naši občini za delo vseh 15 amaterskih društev s področja kulture namenjenih borih 370.000 din. To je malo več kot dva stara milijona posameznemu društvu za letoletno aktivnost. Za primerjavo: Občinska kulturna skupnost je dolžna odvajati dobrih 300.000,— din za potrebe skupnih strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti.

Ravno tako so letos poskočili stroški najemnine za galerijo v paviljonu NOB kar za 156%, kar vse dodatno bremeni že tako visoke stroške kulturne dejavnosti v občini.

M. V.

OBČNI ZBOR DRUŠTVA TEKSTILNIH MOJSTROV TRŽIČ

Člani Društva tekstilnih mojstrov so imeli v soboto, 12. aprila svoj občni zbor na katerem so ocenili svoje delo v preteklih dveh letih. V poročilu, ki ga je podal predsednik tov. Zupančič Marjan je navedeno, da je društvo doseglo lepe uspehe pri svojem delu, pojavljale pa so se tudi določene težave, ki so povzročile, da rezultati niso bili še boljši. Predsednik je dokaj kritično ocenil aktivnost članstva, kajti določene načrtovane akcije niso uspeli prav zaradi slabega odziva članstva. Tu gre predvsem za nezadovoljivo udeležbo na strokovnih ekskurzi-

jah, kjer kljub prizadevanju vodstva društva ni in ni bilo mogoče organizirati ogleda tekstilne delovne organizacije v zaželjenem številu. Društvo je v preteklem obdobju dobro sodelovalo z Društvom inženirjev in tehnikov BPT in tako eni kot drugi so se udeleževali akcij, ki so bile organizirane. Iz poročila je še razvidno, da so se člani udeležili predavanja o obdelavi podatkov, ogledali so si Zagrebški velesejem in sejem Moda 79 v Ljubljani. Med članstvom je bil večji interes za obisk svetovne razstave ITMA v Hannoveru, toda zaradi višjih stroškov so se

razstave udeležili le štirje. Poleg sodelovanja z DITT-om so mojstri uspešno sodelovali s stanovskimi tovariši iz kranjskega društva, s katerimi so se srečali na strokovnem, športnem in družabnem področju.

Poročilom je sledila razprava na kateri so posredovali svoje pripombe in predloge za izboljšanje delovanja društva.

Na občnem zboru je bil izvoljen tudi nov izvršni odbor, ki ga sestavljajo:

Slibar Marjan, Smolej Franc in Košir Marija iz TOZD Predilnica; Smolej Janez, Meglič Anton in Rupar Anton iz TOZD Tkalnica; Mirič Bolte in Golmajer Mihaela iz TOZD Konfekcija; Primožič Milan

in Gladek Peter iz TOZD Oplemenitilnica; Japelj Marjan in Slapar Janez iz DSSS.

Za predsednika društva je bil izvoljen Rupar Anton, za podpredsednika pa Primožič Milan.

Člani društva so sprejeli tudi program dela za naslednje obdobje, ki je zelo pester in zahteven, zato bo terjal od slehernega posameznika veliko mero angažiranosti, saj bo le na ta način sprejeti program uspešno realiziran.

Ob tej priložnosti so bila podeljena tudi priznanja častnim in zaslužnim članom, upokojeni člani pa so sprejeli spominska darila — kolovrate.

J. F.

Zupan Andrej, Oman Janez in Švab Jaka so sestavljali delovno predsedstvo na občnem zboru

V razpravi so sodelovali tudi člani Društva tekstilnih mojstrov iz Kranja

Zupan Andrej je prejel priznanje za dosedanje uspešno delo v društvu

Upokojeni člani društva so prejeli spominska darila — kolovrate; med ostalimi so jih prejeli tudi Brejc Jože, Toporiš Slavko in Cerovski Maks

USMERJENO IZOBRAŽEVANJE

Zakon o usmerjenem izobraževanju je bil 9. aprila 1980 sprejet skupaj s številnimi amandmaji (dopolnitvami), vendar se z izvajanjem zakona ne bo pričelo že v letošnjem, ampak šele v prihodnjem šolskem letu 1981/82.

Razlogi za zakasnitev uresničevanja zakona o usmerjenem izobraževanju so številni: usmeritve še nimajo dokončno izdelanih programov, učiteljski kader za 1. letnik splošnega programa ni zadostno usposobljen pa tudi z učeriki kasnimo, saj vsi zagotovo ne bodo izšli do jeseni. Tudi združeno delo je premalo pripravljeno na reformo v šolstvu, saj v večini primerov nima zagotovljenega instruktorskega kadra za spremljanje in izvajanje proizvodnega dela učencev.

Posebne izobraževalne skupnosti (PIS) so morale do 16. IV. letos sprejeti usklajen predlog mreže šol, o katerih bodo odločali uporabniki, saj grede investicije (povečano število učiteljev, boljša opremljenost šol, morebitna novogradnja) predvsem v breme uporabnikov, le del sredstev bodo prispevale PIS. Zato naj uporabniki odločijo, kaj bodo pripravljene financirati v občini oziroma regiji. PIS bodo financirale prevsem nerazvita področja. Z novimi družbenimi odnosi v izobraževanju bomo prišli do tega, da bo vsaka regija nosila tudi vse stroške izobraževanja učencev na delovni praksi oziroma proizvodnem delu. Po približnih izračunih bo učenec na proizvodnem delu stal DO 10.000 dinarjev za 10 dni (mentorji, zaščitna sredstva, varnost pri delu in minimalna nagrada).

Proizvodna praksa se prične že v 1. letniku (v drugem polletju) usmerjenega izobraževanja. Na prakso bo šlo 8 skupin po 10 dni. Delovne organizacije, ki bodo učence sprejemale na prakso, bodo morale opredeliti število učencev, katera dela in naloge bodo lahko opravljali, potrebno pa bo določiti tudi normativ, koliko učencev bo lahko opravljalo določeno delo. Glede na takšno razporeditev bo potrebno določiti število inštruktorjev, ki se bodo ukvarjali z učenci 32 tednov, torej 8 mesecev. Inštruktorji v delovnih organizacijah, se bodo morali najprej strokovno usposobiti glede na delo z mladino (psihologija in pedagogika).

V ta namen bodo PIS organizirale 40 do 60 urne seminarje. Vsak bodoči inštruktor mora imeti KV ali VK izobrazbo, dobro poznati področje dela, imeti moralno politične vrline in nagnenje do pedagoškega dela. Glede inštruktorjev pa ostaja

odprto vprašanje, s čim se bodo ukvarjali izven 32 tednov dela z učenci. V vsaki delovni organizaciji, ki bo imela uvedeno delo učencev, bo potrebno poiskati ustrezno delo kot na primer: uvajanje delavcev za drugo delo, priprava raznih programov, varnost pri delu in priprava programov za bodoče delo.

Prav tako bo potrebno opredeliti tudi znesek za opremo in investicije v letih 1982/86 po mikro lokacijah, kapacitetah šol in potrebah delovnih organizacij.

Sole v usmerjenem izobraževanju naj bi po novih predpisih vpisovale najmanj 8 oddelkov v 1. letnik, od tega vsaj 3 oddelke za stopnjo tehnika oziroma 25 % vpisanih učencev. Bodoče šole bodo morale imeti ustrezno pedagoško službo, ki se bo povezovala z osnovno šolo in s tem skrbela za pravilno usmerjanje po drugi strani pa bo morala skrbeti za boljšo in vsestransko povezavo z delovnimi organizacijami oziroma porabniki. Šole bodo morale same pokriti sredstva nad višino, ki jo pokriva PIS, če bo izvajanje programov dražje kot kaže normativ 8 oddelkov za samostojno šolo.

Uvajanje usmerjenega izobraževanja je preveč prepuščeno samoinicijativnosti samih delovnih organizacij, saj naša DO do sedaj ni od nobenega foruma dobila nikakršnih napotkov za uvedbo reformiranega šolstva. Kljub temu smo se že začeli ukvarjati z načrtovanjem potrebnih dopolnitev glede izvajanja usmerjenega izobraževanja:

1. Adaptacija prostorov v TO Predilnica, ki bodo rabile za priučevanje delavcev, povečana kapaciteta strojnega parka montiranega v njih pa tudi za izvajanje praktičnega pouka 1. in 2. letnika usmerjenega izobraževanja.

2. Predlog kadrovskega oddelku, naj predvideva kadrovanje dveh KV ali VK delavcev iz proizvodnje, ki bosta s svojimi delovnimi izkušnjami najlažje vodila potek proizvodne prakse učencev v naši delovni organizaciji.

Torej glede usmerjenega izobraževanja v prihodnjem šolskem letu ne bo nobenih sprememb glede stipendijske politike in učnih nagrad učencem v gospodarstvu (ti bodo v letošnjem letu še vedno sklepali učne pogodbe). Vendar pa prihodnje leto, ko začenjamo z usmerjenim izobraževanjem, ki ni samo šolska temveč tudi družbena reforma, moramo pričakati vsestransko pripravljeni. F. G.

NAŠ RAZGOVOR

Tema današnjega razgovora je socialno delo, ali konkretnje problematika s katero se ukvarja socialna delavka v naši delovni organizaciji. Za razgovor sem zaprosil Nevenko Gradišar, ki opravlja to delo od septembra 78 ter ji za uvod zastavil bolj načelno vprašanje — kaj vse zajema delokrog socialne delavke? »Moje delo obsega predvsem izvajanje socialnega varstva v smislu pomoči posebnim kategorijam delavcev (socialno in zdravstveno ogroženim), sodelujem pri spremembah delokrogov in iskanju ustreznih del in nalog za delavce z zmanjšano delovno sposobnostjo — invalide; pripravljam predloge za dodelitev socialne pomoči; svetujem in pomagam pri uveljavljanju pravic socialnega značaja (s področja zdravstvenega, invalidskega in otroškega varstva); rešujem problematiko medsebojnih odnosov; obravnavam in rešujem problematiko alkoholizma, poleg navedenega pa je pri mojem delu še dosti drugih opravil, ki jih ni mogoče opredeliti kot eno od dejavnosti socialne službe«

Omenili ste, da je v vašem delokrogu tudi problematika varstva otrok; bi povedali kaj več o tem perečem problemu?

Res je to ena najbolj perečih problematik, saj varstvo otrok predstavlja vedno večji problem tako v okviru naše delovne organizacije kot tudi v občinskem merilu. Dobro je znano, da kapacitete Vzgojno-varstvenega zavoda Tržič skupno z organiziranimi varstvenimi družinami nikakor ne zadostujejo za pokrivanje vseh potreb. Posledice neurejenega varstva se odražajo v zvišanem bolniškem staležu, neopravičeni odsotnosti z dela in v skrajnih primerih tudi v prekinitvi delovnega razmerja.

Kaj vse to pomeni za gospodarstvo verjetno ni treba posebej razlagati.

In v čem je ključ za reševanje te problematike?

Vsekakor se bo treba tega problema lotiti veliko bolj organizirano in sistematsko. Doslej smo posamezne primere reševali zgolj kampanjsko, toda to še zdaleč ni tisto kar želimo, saj posamezni rešeni primeri na rešitev celotne problematike nimajo vpliva. Pri svojem delu sem imela že celo vrsto posameznih primerov in moram reči, da smo večino teh uspeli rešiti, seveda z dogovarjanjem in iskanjem najustreznejšega načina varstva za otroke. Prepričana sem, da bi se dal rešiti še marsikateri problem, saj vem, da je med zaposlenimi, predvsem pa med upokojenci BPT precej žena oziroma družin, ki bi v prostem času prevzele varstvo otroka. Tudi z uskladitvijo delovnega časa pri zaposlenih delavkah (obratni delovni turnus matere in varuhinje) in z varstvom otrok v dopoldanskem času pri upokojenkah bi lahko bistveno pripomogli k rešitvi res problematičnega stanja na tem področju. S takimi rešitvami bi tako pomagali materi, ki bi lahko brezskrbno opravljala dela in naloge na delovnem mestu in bila pri delu bolj uspešna, za delovno organizacijo pa bi to pomenilo zanesljivo zmanjšanje izostankov z dela zaradi varstva ali nege otroka. Če bi želeli na ta način začeti reševati problematiko varstva otrok bi bilo nujno, da bi se interesenti, ki bi bili pripravljene v prostem času in proti ustreznemu plačilu po dogovoru, za krajši ali daljši čas prevzeti varstvo otrok, oglasili pri meni, kjer bi se o vsem še podrobneje dogovorili. Upam, (Nadaljevanje na 6. strani)

KAKO BOMO LETOVALI

Še dobrih pet tednov nas loči od pričetka dopustniške sezone v našem letovišču v Materadi pri Poreču. Osmega junija se bodo odprla vrata počitniškega doma in prvi gostje se bodo za teden ali štirinajst dni vselili v počitniške hišice in brezskrbno preživljali svoj dopust. Tako bo preko cele sezone, ki bo zaključena 14. septembra.

In kako bo letos potekalo letovanje?

Bistvenih novosti pri načinu letovanja tudi letos ne bo. Izmenne se bodo menjavale ob sobotah in nedeljah, čas letovanja bo 7 ali 14 dni, skratka tako kot že vrsto let.

NAŠ RAZGOVOR

(Nadaljevanje s 5. strani)

da interesi so in da bomo s skupnimi naporii vsaj ublažili to perečo problematiko, ker jo v celoti odpraviti v sedanjih situaciji ni mogoče.

Kako je z alkoholizmom, je v naši delovni organizaciji alkoholizem razširjen?

Že dolgo časa opazamo, da je alkoholizem v naši DO dokaj razširjen. Posledice so posebno v nekaterih delovnih sredinah zelo pereče. Zato bo potrebno v smeri odpravljanja in omejevanja alkoholizma odločneje ukrepati tako glede prinašanja alkoholnih pijač v DO kot tudi pri usmerjanju alkoholikov, da se podredijo organiziranemu zdravljenju in ustreznih rehabilitaciji.

Uživanje alkoholnih pijač, ki ima negativen vpliv na družino in družbo je socialna bolezen. Ni vprašanje količina zaužitih pijač, ampak posledic, ki nastopajo za uživalca samega in za okolico. Za alkoholika smatramo človeka, katerega telesno in duševno zdravje je zaradi uživanja alkoholnih pijač oslabiljeno in s tem nastopijo škodljive posledice za njegovo delo, njegov poklic, njegove družinske in družbene obveznosti.

Čezmerno uživanje alkoholnih pijač leži navadno kot vzrok želja, da se človek izogne težki neugodni situaciji in jo na ta način skuša olajšati. To pelje v navado, ki je lahko vsakodnevna ali periodična. Tak človek pričinja zanemarjati hrano, nastanejo okvare na živcih, pride do degenerativnih sprememb na jetrih, ledvicah, možganih, pogosta pa so tudi obolenja želodca. Vse to ima za posledico škodo na poklicnem delu, ekonomske razmere se slabšajo in zopet se išče tolažba v pijači,

Prijavnice za letovanje so člani kolektiva že dobili, tisti najbolj navdušeni dopustniki so jih tudi že izpolnili in oddali, sledi le še najtežji del, to je razporejanje. Pri tem bodo tako kot vedno doslej določene težave, saj je pričakovati, da bo za posamezne termine prijav več kot je kapaciteta in potrebno bo ustrezno dogovarjanje in usklajevanje. Iz izkušenj v preteklih letih lahko trdimo, da bodo tudi letos posamezni kritični primeri zadovoljivo rešeni, zato velja na tem mestu poudariti, da je sleherno razburjanje brez pomena, če posamezniku po razporedu ne bo omogočeno letovanje točno tako kot si ga je zamislil. Vedeti

tako gre dalje ta začarani krog in katerega se je težko iztrgati.

Kako bi bilo treba pristopiti k obravnavi in reševanju problematike alkoholizma?

Za učinkovito terapijo alkoholika je nujno potrebno sodelovanje članov delovnega kolektiva, družine — zakonca, socialne službe in seveda zdravstva. Naloga delovne sredine, v kateri je alkoholik zaposlen, je predvsem v tem, da pravočasno ukrepa pri ugotovitvah vinjenosti na delovnem mestu in preko disciplinske komisije ali kako drugače posameznika napoti, da se podredi organiziranemu zdravljenju. Veličnega pomena je takoimenovana timska obravnava alkoholika, kjer v teamu sodelujejo vodja TOZD, zdravnik in socialni delavec. Na področju reševanja problematike alkoholizma sodelujemo predvsem s Psihiatrično bolnišnico Begunje, v tem letu pa smo tudi vspostavili prve stike za bodoče sodelovanje s Psihiatrično bolnišnico Ljubljana-Polje.

Kakšno je stanje na področju dela z invalidi?

V primerjavi z letom 1978 je v naši DO naraslo število delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo (12 več), ki so bili upravičeni do predstavitve na Invalidski komisiji. V zvezi z ustreznim zaposlitvijo invalidnih oseb imamo v naši DO velike težave, saj je v tekstilni industriji težko najti ustreznega delovna mesta. V največji meri se pojavljajo obolenja hrbtenic pri ženskah. Tovrstno obolenje je navadno kroničnega značaja, določeno preventivo pa bi predstavljalo le organizirano klimatsko zdravljenje v ustreznem zdravilišču.

je treba, da v času sezone nekateri sodelavci iz različnih razlogov odpovedo letovanje in v takih primerih obstoji možnost rešitve problema, poleg tega pa iz razporeda izpadejo tudi tisti, ki ne vplačajo akontacije in zopet se pojavijo proste kapacitete, ki se zapolnijo s tistimi, ki po prvotnem razporedu eventualno niso prišli v pošte. Seveda pa nam mora biti jasno, da v času kolektivnega dopusta, ko bo interes za letovanje največji ne bo možno letovati 14 dni, ali konkretnije povedano: kdor bo v Poreču od 13. do 20. julija ne more računati na

to, da bi poleg tega tedna letoval še od 6. do 13. ali od 20. do 27. julija, torej že en teden prej ali en teden po kolektivnem dopustu.

Če pa bodo v teh terminih kapacitete proste, potem bodo možne tudi izjeme oz. bo intereso omogočeno 14-dnevno letovanje. Verjetno slehernega interesenta za letovanje zanima kakšne bodo letos cene penzijske oskrbe. Odgovor na to vprašanje ni najbolj prijeten, saj so letošnje cene za ca. 50% višje, zneski za posamezne kategorije dopustnikov pa so naslednji:

	din
1. Člani BPT	150,—
2. Zakonci članov BPT — nezaposleni	150,—
3. Zakonci članov BPT — zaposleni	180,—
4. Upokojenci	150,—
5. Otroci članov BPT — do 10 let	75,—
6. Otroci članov BPT — od 10 do 19 let	105,—
7. Otroci članov BPT — ki študirajo in niso zaposleni	150,—
8. Direkcija Beograd	220,—
9. Zdravstveni dom — SGP Tržič	205,—
10. Tuji gostje	220,—
11. Otroci tujih gostov do 10 let	130,—
12. Otroci tujih gostov od 10 do 19 let	160,—
13. Zdomci, naši delavci v tujini	250,—
14. Prehodni gostje	165,—
15. Prehodni gostje — tuji	255,—

Razlogov za občutnejše povišanje cen je več, vendar sta najpomembnejša le dva: splošno povišanje cen prehrabnim artiklom ter dejstvo, da v letošnjem letu ne bo mogoče kriti eventualne negativne razlike poslovanja iz sredstev sklada skupne porabe. Ta dva bistvena razloga narekujejo še celo višje cene in to take, ki bi bile blizu ekonomske cene oskrbnega dne, vendar bi bil s tem obisk zanesljivo občutno manjši, kar pa bi se v končni fazi zopet negativno odrazilo v bilanci poslovanja našega počitniškega doma.

V zvezi s poslovanjem počitniškega doma je odprtih še cela vrsta vprašanj. Kot je znano je v skladu z resolucijo v letošnjem letu omejena poraba določenih sredstev med katerimi so tudi dnevnice, kilometrini in sredstva za izplačila na osnovi pogodb o delu. Te omejitve povzročajo velike težave že pri samih vzdrževalnih delih, ki so nujno potrebna, če hočemo, da bo počitniški dom sploh lahko posloval. Med deli so tudi taka, ki pogojujejo poslovanje, saj bi v primeru neizvršitve le-teh inšpekcijske službe zahtevale, da se letovišče zapre oz. ne bi dovolile začetka letovanja. Izdelan je celoten načrt izvedbe zahtevanih del, izračunane so ure potrebne za izvedbo posamezne vrste vzdrževanja, toda tu se pojavi problem kako dela izvršiti tako, da se ne bo koristil fond dnevnic. Iščejo se najustreznejše rešitve, kajti vsi se

zavedamo, da mora biti v Materadi do meseca junija vse nared in da gostje počitniškega doma ne smejo občutiti težav; ki so nastale v zvezi z omejitvenimi ukrepi. Drugi problem, ki je še bolj pereč je osebje počitniškega doma. Zaradi pomanjkanja delavcev v BPT je stališče vodilnih delavcev, da za osebje ne moremo kadrovati zaposlenih v naši delovni organizaciji, po drugi strani pa so sredstva za plačilo na osnovi pogodb o delu omejena, kar nam onemogoča vključiti v sezonska dela naše ali pa tudi druge upokojenke. Strokovna služba išče ustrezne kadre preko zavodov za zaposlovanje, gostinskih šolskih centrov, študentskih servisov itd, vendar res pravih kadrov za opravljanje del v našem počitniškem domu skorajda ni moč dobiti. Na objavo prostih del in nalog v počitniškem domu za to sezono (v sredstvih javnega obveščanja) so se prijavi v večini upokojenki, kar kaže, da je med njimi dosti interesentov, vendar glede na navedeno omejitve ne pridejo v poštev, drugih prijav pa skorajda ni.

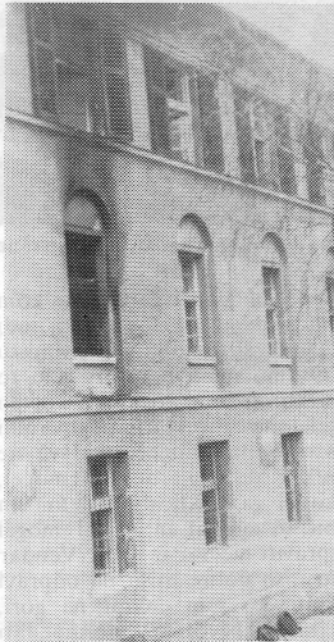
Zagotovitev primerne kadra za osebje počitniškega doma je zahtevna naloga s katero se strokovna služba ukvarja že dalj časa. Tu gre predvsem za tak kader, ki bo zagotovil nemoteno poslovanje, ter poskrbel za čimboljše počutje vseh, ki bodo letos preživeli del dopusta v Materadi pri Poreču.

J. F.

POŽAR NA BLEJSKI 13

Otroška igra z vžgalicami je bil vzrok, da je v ponedeljek, 24. marca v popoldanskih urah izbruhnil požar v sobi Cör Marije v dekliškem domu. Ogenj se je v kratkem času zelo hitro širil po celi sobi in sostanovalci niso mogli uspešno poseči v boj z ognjenimi zublji, vendar pa so rešili življenje malega dečka, ko so ga potegnili iz zadimljenega in gorečega prostora. Ogenj so pogasili požrtvovalni gasilci, ki so s svojo akcijo onemogočili, da bi se rdeči petelin razširil še na druge prostore in uničil privatno in družbeno imovino. Skoda, ki je nastala ob požaru je zelo velika, saj je zgorelo vse kar je bilo v sobi (oprema, pohištvo, oblačila, TV sprejemnik itd). Samo obnovitvena dela pa bodo veljala več kot 27 starih milijonov dinarjev. Ob vsem tem velja naglasiti, da je bilo v sredstvih javnega obveščanja navedeno, da ročni gasilni aparati, nameščeni v zgradbi niso delovali in da je bil tudi hišni hidrant s cevmi neuporaben. Taka trditev je bila v celoti

neosnovana, saj sta takoj naslednji dan ob priliki komisjskega ogleda poveljnik in predsednik našega gasilskega

Požar je povzročil veliko škodo tudi na stavbi dekliškega doma

Predsednik in poveljnik IGD BPT sta preizkusila delovanje hišnega hidranta in ugotovila, da je bil le ta v času požara usposobljen za aktiviranje, toda nihče se ga ni poslužil

društva preizkusila ročna gasilna aparata (ki sta bila še neaktivirana op. p.) in ugotovila, da sta bila oba aparata popolnoma v redu in sta ob preizkusu normalno delovala.

Preizkus je bil opravljen tudi s hidrantom in tudi tu se je pokazalo, da je zadeva delovala, čeprav sta cev in ročnik častitljive starosti.

Vse kaže na neizpodbitno dejstvo, da pomanjkljivost ni bila na strani gasilnih pripomočkov, temveč na pomanjkljivem znanju za rokovanje oz. uporabo ročnih gasilnih

aparatorov in hišnega hidranta. Ko že govorimo o možnostih gašenja, je prav, da namenimo nekaj besed tudi problemu, ki se je ob tej priliki pokazal. Gre za to, da je zaradi zaprtih vrat pri mostu čez Bistrico in na črno postavljenih garaž ob bloku na Bračičevi 9 onemogočen hitrejši dostop na področje na drugi strani Bistrice. S tem, da morajo naši gasilci v primeru akcije voziti naokrog, izgubijo dragocene minute, ki pa so včasih lahko tudi usodne. Tudi o tem bi se veljalo zamisliti! J. F.

Pogled na pogorišče v sobi je bil pretresljiv

Od celotne opreme v sobi ni ostalo ničesar, le kup pogorelih ostankov pohištva in oblačil priča kako požrešni so ognjeni zublji.

Če še kdo ne ve kako se pospravlja »arhiv« si lahko ogleda to sliko in ne bo mu težko ugotoviti, da je delo sila preprosto — iz prostora se odvečni dokumenti enostavno zmečejo na hodnik v kleti upravne zgradbe, kjer čakajo na to, da jih bodo drugi odložili na ustrezno mesto, ki je le 30 metrov oddaljeno od tega »priročnega odlagališča«.

Pripret s prižemo, ki mi omogoča samovarovanje se počasi korak za korakom vzpenjam po ledeni stezi zahodne rame. V krošnji poleg osebne alpinistične opreme tovorim še višinski šotor, ki me tišči k tlom in nagaja v ravnotežju. Tretja skupina smo, ki je odšla v steno z namenom, da postavi tabor dve in moramo doseči skalno ostrogo, kjer naj bi bilo vsaj malo ravnega prostora za šotore. Tudi tokrat smo se ušтели, ko smo mislili, da bomo že v prvem zamahu zmogli 1200 metrov stene.

Gledana iz tabora ena niti ni dajala videza take višine. Morda zato, ker pogled tako neusmiljeno prosto zdrsnje po njej navzdol, ker se ne more ustaviti na nobeni pametni polički. Občutno počasi se vzpenjamo. Prijatelj je nekoč rekel, da hodimo tako počasi, da že sploh več ne hodimo. V levici držim prižemo, v desnici, ki oklepa vrv nekoliko nižje pa v zanki prosto visi cepin. Rabil ga bom šele višje gori, ko se bodo nehale stalne vrvi. Nerodna prečnica proti desni nas pripelje do poševne skalne police. Tu malo predahnemo. Osemdeset metrov nad nami prekinja snežno strmino po vsej širini navpična skalna bariera. Do tam pa je v pravem pomenu besede en sam goli led. In ta dva raztežaja je treba preplezati, ne da bi enkrat samkrat pošteno predahnil. Konice derez gredo v led le kak milimeter in na njih pač ni počitka. Ko sem na vrhu, mislim, da mi bo ušlo srce. Pa ni časa za počitek, danes moramo priti do mesta, kjer naj bi stal drugi višinski tabor. Skalni ostanek je smrt za konice derez, toda sneti si jih ne moremo, ker je sem pa tja na ploščah še vedno led. Še par sto metrov snežene strmine premagamo, da pridemo do konca vrvi. Navzgor vodi pre-

cej strmo snežišče. Pripravimo vrvi, da jih bomo napeljali, iz nahrbtnika pa mora tudi ostala plezalska oprema. Čeprav smo že zelo utrujeni, nas vseeno mika kako bo zgoraj v terenu, kamor še ni stopila človeška noga.

Plezamo ob robu stene in vanjo zabijamo kline. Menjajoč se v vodstvu razvijamo vedno nove stometrške kolute vrvi. Kako majhen del stene Everesta je etapa od enke do dvojke, pa še ta nima konca. Ob štirih popoldne končno priplezamo do mesta za tabor dve. Iz doline se nismo ušтели. Tu na tem mestu se bo dalo kar dobro skopati police za šotore, še celo v zavetju malo proč od glavnega grebena se jih bo dalo postaviti. To pa že ni več naša naloga. Utrujeni sestopamo po vrveh v tabor ena naslednji dan pa še v bazo. Na delu pa so že naslednje skupine, ki bodo postavile tabor dve in plezale naprej proti zahodni ravni.

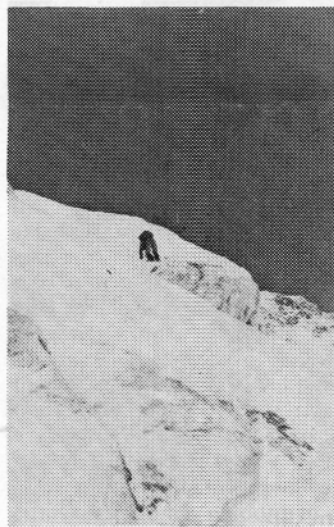
Kot veriga smo, ki se nenehno vzpenja in spušča gor in dol po gori. In mi ljudje na tej najvišji gori na svetu smo pač samo členi te verige. Povratak v bazo je zmeraj prijeten.

Okoli tebe so prijatelji, ki te sprašujejo, kako je kaj na gori, koliko časa mislim, da bo še potrebno do vrha in sploh jih zanima vse od tam gor. Potem kar takole sredi pogovora, kot da bi te niti preveč zanimalo vprašaj za pošto od doma. Ko jo dobiš, nekaj časa še vzdržiš v družbi, potem pa te »potegne na svoje«. Spraviš se v svoj šotor in za začetek vsaj trikrat prebereš pismo. Da se imajo dobro doma, pa da mali dve rasteta, da je veselje, da jesta že po žlički, pa da bi ju moral videti, to so težki trenutki, ko si skoraj 10000 km proč od doma. Ko sem se o tem enkrat pogovarjal

Pred nami je bila še vedno vršna piramida Everesta visoka 1400 m

s prijateljem Ivčem Kotnikom mi je dejal, da so to zanj tudi zelo težki trenutki. Na Everestu 79 smo imeli nekateri celo to srečo, da so se nekateri kot po telefonu direktno pogovarjali s svojimi domačimi. Ivč je rekel, da tega ne bi zmogel, ko bi ga poklical štiriletni sin bi se zajokal in ne bi mogel spraviti ničesar iz sebe. Vendar to niso dobre misli na odpravi kajti, ko sem enkrat na gori, takrat hočem in moram biti prost, takrat mi nobena misel ne sme zadrževati korak, takrat sva z goro sama.

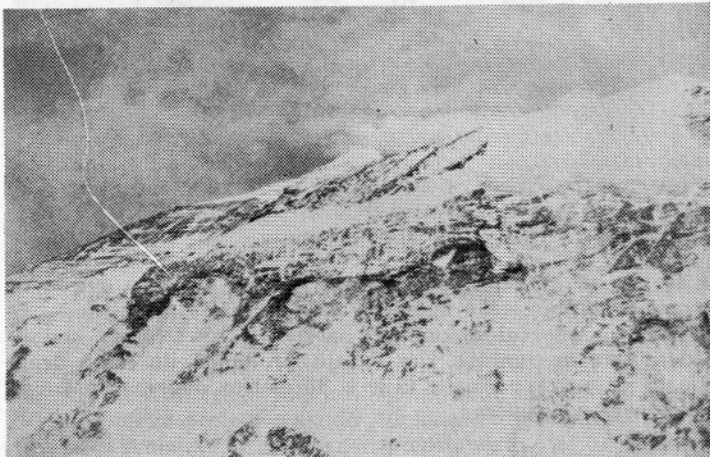
Ledene vesine med prvim in drugim višinskim taborom

Prijetno naključje naju je z Ivčem združilo v navezo in udobno sloniva na blazinah v šotorčku tabora dve 6800 metrov visoko. Prejšnji dan sva se povzpela do enke, tam v votlini prenočila, danes pa sva se povzpela sem gor.

Veliko lažje je šlo kot prvič. Počasi se aklimatiziramo. Popila sva že bovorničev čaj, pojedla juho in se odlično počutiva. Ivč iz žepa v nahrbtniku vzame orglice in po šotoru zavezni domača pesem. Pritegnem mu s pesmijo. Toliko časa si igrava in pojeva, da nama čisto zmanjka sape. Dobro nama je, pripravljava si večerjo. Na pokrovu od posode pogrejem konzervirana jajca,

narežem šunko in vse skupaj spečem nad plinom. Odlično nama tekne, za slaščico zmaževa še konzervo ananasovega kompota in zalijeva s čajem. Dober apetit imava, to in pa zdrav spanec pa sta prva pogoja, da boš na gori lahko hodil in da si se že navadil na višino. In midva spiva celo noč kot ubita.

Zbudi naju butanje v šotor. Zunaj piha orkanski veter. Veliko samopremagovanja je potrebno, da se spraviva na greben. V roko, s katero držim prižemo se mi takoj zanohta, v drugo pa kako minuto kasneje. Nič me ne bolijo. Strah me je, saj dobro vem, kaj pomeni, če ne čutiš prstov. Divje tolčem z njima, tako dolgo da me presune bolečina, da spet čutim prste. Zdaj se spet lahko vzpenjam. Priplezava na greben zahodne rame od koder prvič ugledava vršno piramido Everesta in njegovo severozahodno steno, kjer bomo po njenem desnem grebenu poskušali preplezati novo smer. Strmina sama sicer ni bila tako huda, toda padala je v eni sami zbrušeni naklonini 3000 metrov globoko na ledenik Rangbuk. In vse skalne plasti v njej so kot strešniki obrnjene navzdol in vsaka razčlemba

Stena zahodne rame, v ozadju vrh Everesta

Višinski šotori so bili naši domovi na gori

zaprhana z snegom in zalita z ledom. Piramida je izgledala kot novoletna jelka, poprhana s pršičem, ki ga je mrzli »Tibetaneč« raznašal kot veliko zastavo čez vrh Everesta. Moj bog, ta gora nima nobene človeške poteze, nobene elegance, nobenega usmiljenja. Del vesolja je.« Veter pa kar tuli s preko 120 km na uro in s težavo priplezava do šotorčka v taboru 3, tik pod zahodno ramo 7400 metrov visoko. Tako naju zebe, da kar planeva vanj.

Z Ivčem je hudo, toži da nog sploh ne čuti. Hitro mu sezujem čevlje in nogavice. Noge ima čisto bele. Masiram jih, tepem mu jih toliko časa da zatuli od bolečin in da kri spet zakroži po nogah. Zelo mi je hvaležen. Kuhava si kosilo in večerjo obenem in se pripravljava za noč. Prvič bova spala tako visoko. Jutri bova spet napenjala nove metre vrvi v grebenu, spet bova osv-

V višini nad 7.000 metrov je vsak korak predstavljal napor

jala nove metre nekoristnega sveta, kakor je nekoč dejal Lionel Terray, najslavnejši alpinist iz dobe pristopov na prve osemtisočake.

B. B.

NEZGODE V PRVEM TROMESEČJU 1980 IN PRIMERJAVA Z LETOM 1979

V prvem tromesečju 1980 se je pripetilo 15 nezgod pri delu in ena nezgoda na poti na delo.

V istem obdobju preteklega leta pa se je pripetilo 15 nezgod pri delu, tri nezgode na poti na delo in ena nezgoda na športnem tekmovanju.

Vidimo, da je število nezgod pri delu enako kot v preteklem letu. Vzroki za še vedno preštevne delovne nezgode so v veliki fluktuaciji delovne sile, neurejenih delovnih razmerah in slabi strokovni usposobljenosti.

1. Med vezanjem niti je pognala stroj — King Marija, zaposlena v TOZD Tkalnica, je pri vezanju niti pognala stroj. Pri tem ji je desna roka prišla med razpenjalo in bilo kjer ji je poškodovalo prste.

2. Naglica pri delu z krojilnim nožem — Knific Stanka, zaposlena v TOZD Konfekcija, se je pri krojenju z vertikalnim krojilnim nožem urezala v sredinec in prstanec leve roke.

3. Poškodba pri stroju za hobljanje čolnic — Hamžič Mehmed, zaposlen v TOZD Tkalca, je brisal mastni del stroja z krpo. V nekem trenutku mu je potegnilo krpo in desno roko med nože stroja in mu poškodovalo dva prsta.

4. Padec na mokrem estišču — Železnikar Ernestina, zaposlena v TOZD Predilnica, se je poškodovala na poti v stranišče. Na mokrem stopnišču je padla in zlomila levo nogo.

5. Nepazljivost pri snemanju osnovnega valja — Hladnik Lovro, zaposlen v TOZD Tkalnica, si je pri snemanju osnovnega valja poškodoval kazalec leve roke.

6. Nezgoda na poti na delo — Zaplotnik Igor, zaposlen v DSSS, je na poti na delo padel na poledenelem dvorišču, ter si pri tem poškodoval dlan desne roke.

7. Nezgoda pri čiščenju voza — Agatič Ljubo, zaposlen v TOZD Tkalnica, si je pri čiščenju voza za osnovne valje poškodoval dva prsta desne roke.

8. Nevarno zlaganje blagovnih valjev — Bašič Senad, zaposlen v TOZD Tkalnica, je pri zlaganju blagovnih valjev prehitro izpustil valj, tako, da mu je padel na kazalec leve roke in mu ga poškodoval.

9. Nevarno vstavljanje blagovnega valja — Antunovič Kata, zaposlena v TOZD Tkalnica, se je pri vstavljanju blagovnega valja v stojalo merilnega stroja udarila v prst desne roke.

10. Nezgoda pri pomivanju fularda — Kavčič Franc, zaposlen v TOZD Oplemenitilnica se je poškodoval pri pomivanju fularda in vodilnih valjev na Artos razpenjalnem sušilniku. Pri delu mu je spodrsnilo, tako da je padel na betonska tla in si poškodoval desno roko.

11. Nevarno vstavljanje blagovnega valja — Drobnič Franc, zaposlen v TOZD Tkalnica, se je pri ustavljanju

blagovnega valja udaril v prst leve roke.

12. Nepravilno nakladanje zabojev — Alič Senad, zaposlen v TOZD Predilnica, se je poškodoval pri dviganju zaboja na voz. Zaboj mu je zdrsnil in mu padel na desno nogo.

13. Poškodba pri delu na tkalskem stroju — Smajlovič Aida, zaposlena v TOZD Tkalnica je vstavljala čolnicček v skrinjico. V trenutku ko je pognala stroj, je bila z levo roko naslonjena na zaganjač, kar je imelo za posledico poškodbo roke v zapestju.

14. Vbod pri menjavi lučalnic — Kokolj Marija, zaposlena v TOZD Tkalnica se je pri menjavi pretrganih in krivih lučalnic vbodla.

15. Nepazljivost pri prevozu doka — Celcar Feliks, zaposlen v TOZD Oplemenitilnica si je pri prevozu doka zapeljal čez prste desne noge.

16. Previsoko naložen dvigalni voziček — Jakopin Štefan, zaposlen v DSSS se je poškodoval pri prevozu mrež na sesalne kanale v Tkalnici. Previsoko naložen voziček se je ob prevozu nagnil tako, da so mreže padle in mu poškodovala levo nogo v stopalu.

NOVOSTI NA POLICAH TRŽIŠKE KNJIŽNICE

Jože VOLFAND:
O KULTURNI POLITIKI IN KULTURNI VZGOJI

V uvodu so člani uredništva zapisali:

Prispevki o kulturni politiki in kulturni vzgoji, ki jih objavljajo v zbirki Novi vidiki, posredujejo avtorjeve poglede na bistvene etape izgrajevanja samoupravno organizirane kulture in na smeri v marksističnih interpretacijah umetnosti in interpretirati prispevek pomembnih marksističnih mislecev k proučevanju zapletenih vprašanj kulture in umetnosti. Zaključna razmišljanja namenja avtor vprašanjem kulturne politike šole in ugotavlja, da je razprava o kulturni politiki, o kulturi in šoli dejansko razprava o družbenih, političnih, samoupravnih in marksističnih razsežnostih notranjega življenja in odnosov v šoli in nje-nega sevanja o okolje.

Ante MAHKOTA: **SFINGA**
Mahkotova »Sfinga« pometta sleherno sled romantičnega navdiha s surovih skal, z zagrizenih, obsedenih plezalcev. Avtor pripoveduje osebno zgodbo, on je junak dogajanja, hkrati pa zaživijo pred bralcem junakovi prijatelji in tovariši, s pravimi imeni in priimki, generacija, ki je v petdesetih in šestdesetih letih premagala najtežje smeri v najzahtevnejših stenah.

Ante Mehkota je v resnici in v knjigi doma v švicarskih, italijanskih in francoskih stenah tako kot v Triglavski steni; z njim zvemo, kakšen je ledeni žleb pod vrhom afriškega Kilimandžara, kakšen je led znotraj stometerske razpoke pod Pikom Lenina na Kavkazu. Mahkotova knjiga ni hvalospev, narobe, z nena- vadno odkritosrčnostjo je prej brezobzirno razgaljanje. Sfinga, toliko časa nezavzeti

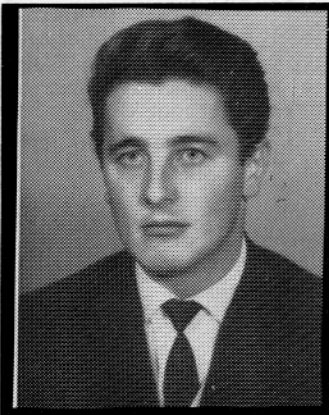
steber v Triglavski steni, cela leta oblegana grozljiva gmota, vrh katere napoljed na zmagovalca posveti sonce, je resda tudi prisposoba, skrivnost, a razkrita skrivnost, ki jo avtor razvoklavlja v pripovedi brez okrasnih pridevkov v izrazitem osebnem slogu.

Vsi dogodki so resnični, pravi avtor, vendar knjiga ni kaka zgledno pisana kronika, temveč dinamična, zvečina prav dramatična pripoved o slovenskih in tujih plezalcih v petdesetih in šestdesetih letih, o naših, pa tudi o zahodnih in vzhodnih razmerah tistega časa, o ljudeh in alpinizmu tistih let, o trdem boju, zmagah, pa tudi katastrofah.

PISMA BRALCEV

V uredništvo smo prejeli dve vprašanji bralcev, ki zahtevata odgovor. Obe vprašanji sta na žalost nepodpisani in zaradi tega tudi ne bomo posredovali odgovorov. Smatramo, da je vsak, ki postavi določeno vprašanje dolžan svojo zahtevo po odgovoru podpisati, saj se ne gremo skrivalnice ali skrivanje za anonimnostjo. Prav je, da sodelavci zahtevajo odgovore na svoja vprašanja, toda pri tem se morajo zavedati, da v sedanjem času urejenih samoupravnih odnosov ne sme biti več vprašanj ali se bo avtor podpisal ali ne, seveda če postavljeno vprašanje nima kakega »posebnega namena«. Upam, da anonimnega bralca ne bosta zamerila, ker nista dobila odgovora na zastavljena vprašanja o izpraznitvi »parkirnih garaž« in o razporejanju delavcev »po členu«. Če resnično želita odgovor naj se oglasita pri uredniku, oz. se pod vprašanje podpisata.

Urednik

IN MEMORIAM

svoje delovne dolžnosti kljub temu, da ga je že pestila bolezen. Kljub slabemu zdravju ni odrekal dela, ves čas je ostal tak kot smo ga poznali, ko je kot 18-letni fant prišel na delo v BPT. Vedno je bil skromen, tihega značaja in vedno je bil pripravljen pomagati sodelavcem.

Kljub težki bolezni smo upali, da bo naš sodelavec ozdravel ter se vrnil med nas, toda neizprosna smrt je bila močnejša od njegove volje po ozdravitvi. Nihče ni pričakoval, da bo usoda tako neizprosna, zato smo bili ob nenadni smrti toliko bolj pretreseni in žalost je napolnila naša srca. Dobro se zavedamo, da Janeza ne bo več med nami, toda ostal nam bo v trajnem spominu kot dober in pošten sodelavec.

OOS VEO

Kruta smrt je zopet posegla v naše vrste in nam za vedno iztrgala iz delovne sredine sodelavca, znanca in prijatelja

JANEZA DEŽMANA

V delovni organizaciji je bil zaposlen polnih dvajset let, ves čas v vzdrževalno energijskih obratih. Bil je dober delavec ter tovariš, ki je z veliko voljo opravljal

KADROVSKE VESTI

V mesecu februarju in marcu so v našo delovno organizacijo prišli naslednji delavci:

TOZD PREDILNICA

Jurkič Mato
Zupan Anita
Malinovič Stoja

TOZD OPLEMENITILNICA

Komadina Veljko
Jolič Mirjana
Banovič Teodora
Živanič Milenko

TOZD TKALNICA

Murtič Huse
Jakopin Franc
Gregorčič Milan iz JLA
Marič Kata
Kukič Nedeljka
Tomič Kata
Šabič Sulejman

DSSS

Kalinov Gligor
Begluk Himzo
Gočevski Boško
Ahačič Marko iz JLA
Praprotnik Dragica
Jeglič Julka
Valjavec Marko

V istem času so delovno organizacijo zapustili naslednji delavci:

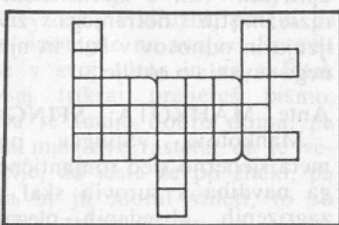
Pravilna odpoved

Subotič Radmila
Mišnjak Jurij

Dobrlet Vinko
Marič Lucija
Češka Francka
Blažič Frančiška

Sporazumno

Ropret Mihaela
Rozman Tatjana
Ahačič Vera
Osmič Jožefa

Samovoljno

Gorgievska Ljuba
Višnjič Dušanka
Špurga Gordana
Sefič Izeta
Bijelič Vera
Pejič Nada
Šober Lidija
Aldič Hasiba

Invalidska upokojitev

Pretnar Rika

V pokoj

Brumat Božidar
Breznikar Albina
Brezar Vinko
Regajs Jurij
Vertelj Alojzija

PRIPIS:

Če bi bil ta »post scriptum« samostojen članek, bi zaslužil naslov v smislu 'vroče seje'. Ko je namreč naša konferenca združenih posebnih delegacij za zdravstvo, socialno skrbstvo, invalidsko pokojninsko zavarovanje ter stanovanjsko gospodarstvo obravnavala gradivo za sejo stanovanjske skupnosti, je bilo v sejni sobi upravnega poslopja vroče. A ne zaradi sonca — obravnavane teme na sestanku delegacije so razvele delegate in goste. Poleg delegatov so bili navzoči tudi gostje: Anton Simonič, predsednik Skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti ter Marjan Jaklič, tajnik skupnosti, nadalje pa je član naše delegacije iz BPT Branko Veselinovič predsednik izvršnega odbora SSS.

In kaj je razvelo delegate? Boleče dejstvo, da je po zakonu BPT prepustila v upravljanje 688 stanovanj stanovanjski skupnosti, a mora danes zaradi znatno zmanjšane sposobnosti investiranja v nov stanovanjski fond pobirati drobtinice. Da se že celo večnost kot jara kača vleče zgodba o gradnji stanovanjskega stolpča v Preski, pa na gradbenem zemljišču veselo raste regrat in sameva stolčena karoserija. Da ni malo slučajev, ko so zaposleni v BPT dobili stanovanje, takoj zatem pa »kindali«, kot pravimo. In še naprej — skratka, bilo je vroče, seja delegacij pa je pokazala, da ljudski rek o dobroti-siroti ni privlečen za lase.

In prav bi bilo, da bi na vseh sestankih naših delegacij probleme obravnavali kot tokrat stanovanjske, saj je na vseh področjih dovolj zadev, ki jih delavci vse preradi komentiramo za vogali, na delegacijah in v skupščinah pa ni razprave.

—mv

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se obratnemu vodstvu, delavkam in delavcem TOZD Oplemenitilnica zahvaljujem za dolgoletno sodelovanje, za prisrčno slovo in lepo darilo. Pri nadaljnjem delu pa vsem skupaj želim veliko delovnih uspehov in osebne sreče.

Pretnar Rika

ZAHVALA

Iz srca se zahvaljujem za hitro, požrtvovalno in nesebično pomoč gasilcem iz BPT Tržič, ki so dne 24. 3. 1980 v popoldanskih urah priskočili na pomoč stanovalcem, ko je eno izmed sob zajel požar. Dobro se zavedamo, da je le z vašo pomočjo uspelo pogasiti ogenj. Lepa hvala.

Stanovalci Blejske 13

ZAHVALA

Sodelavkam in sodelavcem TOZD Oplemenitilnica se iskreno zahvaljujem za prelepo darilo ob odhodu v pokoj. Ob tej priliki želim vsem še veliko uspeha pri delu.

Djuro Regeis

ZAHVALA

Sodelavcem oddelka Eli teks se najlepše zahvaljujem za darilo ob moji upokojitvi.

Toporič Slavko

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem oddelka Elitex TOZD Tkalnica za izkazano pozornost in darila in jim želim še naprej veliko uspehov.

Gregorčič Anica

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem za darilo vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD Konfekcija in jim želim še veliko uspeha pri delu.

Vertelj Lojzka

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje mame Frančiške Stare se najlepše zahvaljujem sodelavcem iz konfekcije za izrečeno sožalje in podarjeni denar.

Francka Blažič

»Tržiški tekstile« — glasilo delovne organizacije BPT Tržič — ureja uredniški odbor: Anderle Libor, Zupan Andrej, Nemeč Breda, Ropret Marjan, Cerar Franc, Kogoj Meta, Vogelnik Anka, Janc Ana, Stiritih Zdenko. Glavni in odgovorni urednik Furlan Janez. — Naslov uredništva: BPT Tržič 64290, telefon 50571 int. 204 — Tisk TK Gorenjski tisk Kranj v 2000 izvodih. — Glasilo izhaja enkrat mesečno. List dobijo člani kolektiva brezplačno. — Glasilo je po 7. točki I. odstavka 36. člena Zakona o obračunavanju proizvodov in storitev v prometu, Uradni list št. 33-72, prosto plačila prometnega davka.